Přehled hlášených nežádoucích událostí v lůžkové péči

Datová sada obsahuje přehled hlášených nežádoucích událostí (NU) a jejich výskyt v jednotlivých kategoriích poskytovatelů zdravotních služeb (PZS) ve sledovaném období (kalendářní rok). Více informací k Systému hlášení nežádoucích událostí (SHNU) naleznete na Národním portálu SHNU.

Téma

Zdraví

Časové pokrytí

1. 1. 2018 - 31. 12. 2025

Aktualizace

roční

Související území

Česká republika

Klíčová slova

SHNU, Systém hlášení nežádoucích událostí, nežádoucí událost, pacient, hospitalizace, poskytovatel zdravotních služeb, zdravotnické zařízení

Klasifikace dle EuroVoc

hospitalizace, zdravotnická služba, zdravotnické zařízení

Kontakt

ÚZIS ČR

Organizace

Ústav zdravotnických informací a statistiky ČR

Distribuce CSV

Stáhnout výstup | Otevřít schéma

Formát: CSV
Velikost: 0.08 MB
Velikost po rozbalení: 0.05 MB
Počet záznamů: 893
Počet atributů: 8

Autoři: Mužík Jan, Pokorná Andrea, Štrombachová Veronika, Dolanová Dana, Búřilová Petra, Jochcová Michaela, Komenda Martin, Večerková Denisa, Šimoníková Hana

Schvalování:

- porada vedení ÚZIS ČR dne 30. 4. 2024
- pověřenec pro ochranu osobních údajů - neuvedeno

Datum aktualizace dat: 15. 10. 2026

Datum aktualizace dokumentace: 16. 10. 2026

Licence

Autorské dílo licencované CC BY 4.0

Originální databáze

Není autorskoprávně chráněnou databází

Zvláštní právo pořizovatele databáze

Není chráněna zvláštním právem

Osobní údaje

Neobsahuje osobní údaje

Citace

Mužík J., Pokorná A., Štrombachová V., Dolanová D., Búřilová P., Jochcová M., Komenda M., Večerková D., Šimoníková H.. Přehled hlášených nežádoucích událostí v lůžkové péči. Národní zdravotnický informační portál [online]. Praha: Ministerstvo zdravotnictví ČR a Ústav zdravotnických informací a statistiky ČR, 2026 [cit. 2026-11-25]. Dostupné z: http://www.nzip.cz/data/1754-nezadouci-udalosti-luzkova-pece-otevrena-data. ISSN 2695-0340

Primární cíl

Datová sada obsahuje přehled hlášených nežádoucích událostí (NU) a jejich výskyt v jednotlivých kategoriích poskytovatelů zdravotních služeb (PZS) ve sledovaném období (kalendářní rok).

Více informací k Systému hlášení nežádoucích událostí (SHNU) naleznete na Národním portálu SHNU.

Základní informace

Účelem datové sady je předat poskytovatelům zdravotních služeb (PZS) ucelenou informaci o počtu a četnosti hlášených nežádoucích událostí (NU).

Sledované nežádoucí události společně s definicí jsou uvedeny níže.

R11S01: NU Pád

Pacient neplánovaně klesne (sesune se) k podlaze či podložce. Jde o nezamýšlenou událost, kdy se člověk ocitne na zemi nebo na nižším povrchu (je přítomen svědek), nebo takovouto událost sám oznámí (stala se beze svědků). Za pád nelze považovat situaci, která je způsobena záměrným pohybem.

R19S01: NU Dekubitus

Dekubity (proleženiny, prosezeniny, tlakové vředy či tlakové léze) jsou rány vzniklé přímým lokálním působením tlaku na tkáně nebo působením třecích sil. Velikost a hloubka dekubitu je dána vzájemnou intenzitou působení tlaku, dobou působení tlaku, celkovým stavem pacienta a vnějšími podmínkami, které hrají rovněž při vzniku dekubitu důležitou roli. Dekubitus je lokalizovaná oblast buněčného poškození způsobená poruchou mikrocirkulace a z ní vyplývající hypoxie. Je nutno ji odlišit od poškození kožního krytu v důsledku vlhka (opruzenina, inkontinenční dermatitida) či jiné etiologie.

R30S01: NU Klinická administrativa

Klinickou administrativu organizace používá k identifikaci, vyhodnocení a ke snížení rizika zranění pacientů, zaměstnanců a návštěvníků a rizika ztráty pro samotné organizace. Události v této skupině souvisí s plánováním pobytu pacienta nebo postupem (procesem) péče v systému zdravotní péče a zdravotních služeb.

R31S01: NU Klinický výkon

Klinický výkon je zdravotnická intervence (ošetření, vyšetření), které se dělí na komplexní intervence (např. vyšetření), opakované komplexní intervence (vyšetření, ošetření), cílené intervence (testy, vyšetření, ošetření), kontrolní intervence (vyšetření) a konziliární intervence (vyšetření).

R32S01: NU Zdravotnická dokumentace

Všechny záznamy o pacientovi v každé podobě (včetně písemných, elektronických, magnetických a optických záznamů, dále skenů, RTG snímků a elektrokardiogramů), které popisují nebo zaznamenávají metody, provedení a/nebo výsledky vyšetření. NU v souvislosti se zdravotnickou dokumentací zahrnuje problémy s její tvorbou (záznamy), uchováváním (archivací) apod.

R33S01: NU Medikace / i.v. roztoky

Lék je léčivo upravené do definitivní podoby, v jaké se používá a podává pacientovi. Incidenty v souvislosti s podáváním léků zahrnují například předepsání nesprávného léku nebo nesprávné dávky, podávání nevhodné síly přípravku, ať již nesprávnou preskripcí, či nesprávnou přípravou (naředěním) a podání léku v nesprávnou dobu.

R34S01: NU Transfuze / transfuzní přípravky

Krevní transfuze je proces, během kterého je do krevního oběhu příjemce vpravena krev nebo krevní složky od dárce. Události v této skupině zahrnují incidenty v souvislosti s podáváním krve a krevních složek, včetně aktivit souvisejících s typizací krve, dalšími speciálními vyšetřeními a testy krve, které jsou obvykle prováděny také v krevní bance.

R35S01: NU Dieta / výživa

Dieta (strava) je řízený příjem pokrmů a tekutin za účelem dosažení specifického cíle. Výživa je soubor biochemických procesů, kterými organismy přijímají organické a anorganické látky nezbytné pro svůj život z vnějšího prostředí. V širším slova smyslu se jako výživa označuje nauka o některých stránkách látkové výměny, zejména o příjmu živin, jejich účelu, přeměnách a využití. Nežádoucí události v souvislosti s dietou se týkají jednak předpisu, objednávání, podávání i případné likvidace stravy.

R36S01: NU Medicinální plyny

Základní plyny používané pro oblast medicíny, jsou to především medicinální kyslík v kapalném i plynném stavu, oxid dusný (N_2O, rajský plyn), kapalné helium, oxid uhličitý (CO_2) a pro speciální oblasti medicíny i další plyny a směsi, jako např. xenon pro inhalační anestezii, hexafluorid síry (SF_6) pro oční chirurgii, směsi pro analýzu plynů v krvi a pro kontrolu funkčnosti plic aj. Souhrnně se jedná o incidenty s plyny pro lékařské účely, používané zejména pro respirační péči, inhalační terapii a anestézii. Problémy s plyny používanými pro odsávání jsou také součástí této skupiny incidentů.

R37S01: NU Zdravotnický prostředek

Technika a vybavení poskytovatelů zdravotních služeb používané lékaři / sestrami / jinými zdravotníky při poskytování péče pacientům. Vymezení zdravotnické techniky a zdravotnických prostředků upravuje legislativní předpis (Zákon č. 268/2014 Sb.). NU se tak týkají všech zákonem definovaných zdravotnických prostředků (nástroj, přístroj, zařízení, programové vybavení včetně programového vybavení určeného jeho výrobcem ke specifickému použití pro diagnostické nebo léčebné účely a nezbytného ke správnému použití zdravotnického prostředku, materiál nebo jiný předmět, určené výrobcem pro použití u člověka za účelem diagnostiky, prevence a léčby). Spadají sem události v souvislosti s používanými zařízeními pro diagnostiku, léčbu a péči, vč. jednorázových pomůcek, jako jsou injekční stříkačky a katétry, místa, vybavení laboratoří, zubní techniky a pomůcky pro zdravotně postižené, jako jsou postele, invalidní vozík, nosítka, chodítka a berle.

R38S01: NU Chování osob

Chování je soubor vnějších (pozorovatelných) projevů člověka. Sociální interakce je proces, který spočívá v působení jedince nebo skupiny na jiného jedince nebo skupinu, může mít podobu verbální i neverbální. Toto působení vyvolává reakci. Jde o jakoukoli formu setkání např. mezi sestrou a pacientem, zdravotníkem a pacientem či dalšími osobami zainteresovanými v procesu poskytování zdravotních služeb.

R39S01: NU Nehody a neočekávaná zranění

Jakékoliv neúmyslné poškození organismu, ke kterému došlo následkem akutní expozice termální, mechanické, elektrické či chemické energie a z nedostatku životně nezbytných energetických prvků či veličin, jako jsou kyslík nebo teplo.

R40S01: NU Technické problémy

Selhání, porucha nebo nestandardní stav technické infrastruktury, budov, energií či zdravotnické techniky, které přímo ohrozily, mohly ohrozit nebo vedly k poškození zdraví, bezpečí či komfortu pacienta, případně k narušení kontinuity poskytované péče.

R41S01: NU Zdroje / management organizace

Management organizace zahrnuje zejména nastavení celého systému řízení, hodnot a pravidel organizace, nastavení organizační struktury, řízení zdrojů, procesů a výkonnosti. Je to oblast průřezová, používají se v ní metody strategického řízení, metody z oblasti kvality a řízení efektivnosti a další. NU v managementu zahrnují pochybení v předávání dat, nesdílení informací apod., které ve svém důsledku vedou ke vzniku nežádoucí události.

R42S01: NU Neočekávané zhoršení klinického stavu

Neočekávané zhoršení klinického stavu pacienta zahrnují situace, které mají za následek trvalé poškození nebo úmrtí pacienta. Za neočekávaná zhoršení klinického stavu pacienta jsou považována i ta zhoršení, u nichž není dosud známo, zdali bylo možné se jim vyhnout. Nejedná se tedy o stavy, u nichž bylo možno předpokládat, že v ně klinický stav pacienta vyústí.

R43S01: NU Jiné

Jakýkoli incident, který nelze zařadit do žádné z uvedených kategorií a je nezbytné jej uvést samostatně. Popis NU je v tomto případě nezbytné uvést ve volném textu. Zpravidla jsou všechny NU vzniklé při poskytování zdravotní péče u poskytovatelů zdravotních služeb zařaditelné do již existujících kategorií s výjimkou infekcí spojených s poskytováním zdravotní péče, tzv. HAI (Hospital Acquired Infections / Healthcare-Associated Infections).

Interpretace a informační hodnota

Údaje o zjištěných a nahlášených nežádoucích událostech jsou uváděny v absolutních počtech, nebo jako relativní hodnoty („četnosti“) přepočtené na 1 000 pacientů. Přepočet NU na 1 000 pacientů udává, kolik by bylo NU v případě, že by v daném PZS bylo sledováno 1 000 pacientů, a umožňuje tak srovnat četnost NU u různě velkých skupin sledovaných pacientů u různých PZS.

Informační limity

Výsledky předkládané analýzy dat prezentují hlášené (vykázané) počty nežádoucích událostí u PZS lůžkové péče v České republice. Jedná se o anonymizovaná data o počtu hlášení nežádoucích událostí. Prezentovaná data slouží primárně PZS. Pro laické uživatele je nezbytné zdůraznit, že hlášené (vykázané) počty NU jsou závislé na kvalitě sledování a hlášení NU. Data neslouží ke srovnávání, či dokonce tvorbě „žebříčků" kvality péče a rizik na národní úrovni, ale zejména ke kultivaci procesů k podpoře kvality péče na lokální úrovni jednotlivých PZS a schopnosti sledovat rizika péče. V dlouhodobém trendu a na národní úrovni lze pak v rámci řízení rezortu sledovat trend v počtu hlášení nežádoucích událostí u konkrétní kategorie poskytovatele zdravotních služeb (např. fakultní a velké nemocnice) a případně implementovat celonárodní strategie ke zvýšení kvality a bezpečí zdravotních služeb.

Příklady použití

Cílem je poskytnout přehled hlášených (vykázaných) počtů nežádoucích událostí u poskytovatelů zdravotních služeb v jednotlivých kategoriích v souhrnné analýze dat za sledované období (kalendářní rok).

Ochrana osobních údajů (GDPR)

SHNU je od roku 2018 zařazeno do Programu statistického zjišťování v České republice, který byl sestaven v souladu se zákonem č. 89/1995 Sb., o státní statistické službě, ve znění pozdějších předpisů. Zpravodajskou povinnost předat data o počtu hlášení nežádoucích událostí do SHNU ukládá všem PZS lůžkové péče vyhláška o Programu statistických zjišťování na daný rok.

Zdroj dat

Zdrojem dat pro datovou sadu je databáze Systému hlášení nežádoucích událostí (SHNU), která je ve správě Ústavu zdravotnických informací a statistiky České republiky (ÚZIS ČR) dle zákona 372/2011 Sb. (Zákon o zdravotních službách a podmínkách jejich poskytování) §77a.

Zpravodajskou povinnost předat data o počtu hlášení nežádoucích událostí do SHNU ukládá vyhláška o Programu statistických zjišťování na daný rok. Statistická zjišťování Ministerstva zdravotnictví jsou součástí Programu statistických zjišťování v České republice, která byla sestavena v souladu se zákonem č. 89/1995 Sb., o státní statistické službě, ve znění pozdějších předpisů.

Data jsou hlášena prostřednictvím Ročního výkazu o počtu hlášení nežádoucích událostí pro centrální hodnocení L (MZ) 3-01.

Agregace a transformace dat

Detailní záznamy obsažené v datech SHNU byly agregovány a transformovány do podoby, která umožňuje hodnotit výskyt nežádoucích událostí podle kategorií PZS. Otevřená data o výskytu NU jsou za jednotlivé PZS agregována podle roku hlášení a kategorie PZS; oboje s cílem ochrany osobních údajů a identity právnických osob.

Atributy datové sady

Název	Datový typ	Název sloupce	Popis	Možné hodnoty
Rok	date	rok	Kalendářní rok vykázání nežádoucí události	Od roku 2018 do posledního uzavřeného roku
Kategorie PZS	text	kategorie_PZS	Označení kategorie, do které spadají konkrétní poskytovatelé zdravotních služeb (PZS), kteří předali hlášení o nežádoucích událostech	1) A – Fakultní a velké nemocnice akutní péče 2) B – Ostatní nemocnice akutní péče 3) S – Specializované nemocnice / centra 4) P – Psychiatrické nemocnice 5) N – Nemocnice následné péče a LDN 6) L – Lázně, léčebny 7) K – Kojenecké ústavy
Kategorie PZS název	text	kategorie_PZS_nazev	Název kategorie, do které spadají konkrétní zdravotnická zařízení či poskytovatelé zdravotních služeb (PZS), kteří předali hlášení o nežádoucích událostech	
Kód nežádoucí události (NU)	text	NU_kod	Úplný popis a hodnoty pod tabulkou.	Viz podrobnosti níže.
Název nežádoucí události (NU)	text	NU_nazev	Název nežádoucí události (NU)	
Absolutní počet nežádoucích událostí	int	NU_absolutni_pocet	Absolutní počet vykázaných nežádoucích událostí	nezáporná celá čísla
Počet pacientů (denominátor)	int	NU_pocet_pacientu	Vykázaný absolutní počet sledovaných / hospitalizovaných pacientů	nezáporná celá čísla
Relativní počet nežádoucích událostí	float	NU_relativni_pocet	Relativní počet vykázaných nežádoucích událostí přepočítaný na 1000 pacientů	nezáporná desetinná čísla

Kód nežádoucí události (NU) - podrobný popis a možné hodnoty

Datový typ: text

Název sloupce: NU_kod

Kód nežádoucí události (NU)

Možné hodnoty

1) R11S01 – NU Pád
2) R19S01 – NU Dekubitus
3) R30S01 – NU Klinická administrativa
4) R31S01 – NU Klinický výkon
5) R32S01 – NU Zdravotnická dokumentace

6) R33S01 – NU Medikace / i. v. roztoky

7) R34S01 – NU Transfuze / transfuzní přípravky

8) R35S01 – NU Dieta / výživa

9) R36S01 – NU Medicinální plyny

10) R37S01 – NU Zdravotnický prostředek

11) R38S01 – NU Chování osob

12) R39S01 – NU Nehody a neočekávaná zranění

13) R40S01 – NU Technické problémy

14) R41S01 – NU Zdroje / management organizace

15) R42S01 – NU Neočekávané zhoršení klinického stavu

16) R43S01 – NU Jiné